

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ
СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗА РУБЕЖЕМ**

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни підготовки докторів філософії зі спеціальності
231 «Соціальна робота»

Харків - 2016

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Харківська державна академія культури,
факультет соціальних комунікацій, кафедра соціальної роботи

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: д. пед. наук, проф. Рижанова А.О.,

Затверджено Радою факультету соціальних комунікацій ХДАК
“11” квітня 2016 року, протокол № 9

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни “Актуальні проблеми та сучасні технології соціальної роботи за рубежом” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки аспіранта спеціальності 231 «Соціальна робота».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теорія і практика сучасних технологій соціальної роботи за рубежом.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна пов'язана з іншими дисциплінами — «Теорія та історія соціальної роботи та соціальної педагогіки», «Актуальні проблеми методології соціальної педагогіки», «Актуальні проблеми соціальної педагогіки інформаційного суспільства» та ін.

Програма навчальної дисципліни складається з таких **змістових модулів**:

1. Загальна характеристика актуальних технологій соціальної роботи в зарубіжних країнах.
2. Особливості технологій соціальної роботи в різних країнах світу.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Мета навчальної дисципліни** – ознайомлення аспірантів з теорією та практикою актуальних технологій соціальної роботи за рубежом.

1.2. Завдання навчальної дисципліни:

- Розширити та поглибити знання аспірантів з актуальних проблем соціальної роботи за рубежом;
- Розглянути основні актуальні проблеми соціальної роботи в різних країнах світу;
- Висвітлити специфіку технологізації соціальної роботи за рубежом;
- Розкрити особливості та функції сучасних технологій соціальної роботи в зарубіжних країнах;
- розглянути технології соціального захисту, соціальної допомоги, соціальної підтримки, соціального супроводу з різними категоріями громадян;
 - поглибити знання із застосування передового зарубіжного досвіду в реаліях нашої країни;
 - сформулювати стійку здатність до аналізу, прогнозування, організації технологій соціальної роботи у власних наукових дослідженнях.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми аспіранти повинні:

знати:

- загальну характеристику технологій соціальної роботи в зарубіжних країнах;
- Основні соціальні технології в системі соціальної роботи за рубежом;
- Провідні напрями інноваційних технологій соціальної роботи за рубежом;
- Призначення та особливості реалізації технологій соціальної роботи з різними соціальними суб'єктами;
- Вимоги та умови до проектування актуальних соціальних технологій в зарубіжних країнах;
- Специфіку технологій соціальної роботи в різних країнах світу.

уміти:

- самостійно та вільно орієнтуватися в теоретико-методологічних засадах технологізації технологій соціальної роботи за рубежом;
- обґрунтовувати власну думку щодо проблем, переваг та перспектив технологій соціальної роботи з різними соціальними суб'єктами;
- класифікувати технології соціальної роботи за функціональним навантаженням та рівнем середовища реалізації;
- застосовувати знання із технологій соціальної роботи за рубежом для власного наукового дослідження ;
- використовувати передовий зарубіжний досвід з технологій соціальної роботи в Україні.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 години / 4 кредити ECTS, з них 60 годин аудиторних занять (10 год. – лекційних занять, 20 год. – семінарських, 30 год. – практичних).

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика актуальних технологій соціальної роботи в зарубіжних країнах

Соціальні технології в системі соціальної роботи. Основні функції універсальних соціальних технологій.

Змістовий модуль 2. Особливості технологій соціальної роботи в різних країнах світу
Технологічний аспект соціальної роботи в США. Розвиток технологій соціальної роботи у Великобританії. Специфіка технологій соціальної роботи в Італії та Німеччині. Особливості технологій соціальної роботи у Швеції та Данії. Сучасні технології соціальної роботи у Нідерландах та Польщі.

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика актуальних технологій соціальної роботи в зарубіжних країнах

Тема 1. Соціальні технології в системі соціальної роботи.

Основні функції універсальних соціальних технологій. Соціальна профілактика, діагностика, терапія, реабілітація, консультування. Соціальна робота з різними категоріями населення за рубежом: з бідними та малозабезпеченими, мігрантами, інвалідами, людьми похилого віку, різними групами дітей. Концептуально-організаційні моделі соціальної роботи за рубежом. Моделі соціальної роботи в зарубіжних країнах. Особливості технологій надання соціальних послуг.

Тема 2. Основні функції універсальних соціальних технологій.

Функції соціальної допомоги та підтримки різних категорій населення. Функціональне навантаження соціального супроводу кризових груп населення у різних країнах світу. Технології індивідуальної та групової соціальної терапії.

Змістовий модуль 2. Особливості технологій соціальної роботи в різних країнах світу

Тема 3. Технологічний аспект соціальної роботи в США

Система соціальної роботи в США: особливості організації та умови реалізації різних за напрямками та функціями технологій. Соціально-виховна робота з дітьми і молоддю. Соціальне забезпечення.

Тема 4. Розвиток технологій соціальної роботи у Великобританії

Особливості становлення соціальної роботи у Великобританії. Технологічні аспекти соціальної роботи. Технології соціальної роботи з різними групами населення.

Тема 5. Специфіка технологій соціальної роботи в Італії та Німеччині

Соціальна служба в Італії. Особливості функціонування соціально-виховних установ. Національні особливості технологій соціальної роботи та системи соціального захисту в Італії. Система соціального захисту та соціальної роботи у Німеччині. Основні напрями соціальної роботи у Німеччині. Система соціального захисту.

Тема 6. Особливості технологій соціальної роботи у Швеції та Данії

Технології соціальної роботи з наркозалежними у Швеції. Соціальна робота з ВІЛ-інфікованими у Швеції. Особливості соціальної роботи з колишніми засудженими у Швеції. Система технологій соціальної роботи у Данії.

Тема 7. Сучасні технології соціальної роботи у Нідерландах та Польщі

3. Основна рекомендована література

1. Введення у соціальну роботу: навчальний посібник / Бойко А.М., Грига І.М., Кабаченко Н.В., Кравченко Р.І., Полтавець Д.В., Семигіна Т.В. та ін. - К.: Фенікс, 2001. - 288 с.
2. Попович Г.М. Соціальна робота в Україні і за рубежом: Навчально-методичний посібник. – Ужгород: Гражда, 2000.
3. Соціальна робота в Україні: Навч. посіб. / І.Д.Зверева, О.В.Безпалько, С.Я.Харченко та ін.; за заг.ред.: І.Д.Зверевої, Г.М.Лактіонової. - К.: ДЦССМ, 2004. - 256 с.
4. Фирсов М.В., Студенова Е.Г. Теория социальной работы: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. – М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. – 432 с.
5. Чочтаева А.М. Социальная работа в Канаде: история становления и система подготовки специалистов в вузах// Профессиональная деформация и проблемы профессионализма: Сборник научных трудов : Выпуск 6. – М.: Высшая школа социально-управленческого консалтинга, 2003. – 57с.- С.27.

6. Andolfi M. The myth of atlas: families and the therapeutic story. – New York: Brunner Marel, 1989.
7. Aponte H. Bread & spirit: therapy with the new poor. New York: W.W. Norton & Company, 1994.
8. Banks K. Community Social Work Practice Across Canada// Turner F.T. (ed.) Social work Practice: A Canadian Perspective, 1997.-P.230.
9. Blondin M. Social animation: as developed and practised by Le Conseil des Oeuvres de Montreal. – Ottawa: Community Funds and Councils of Canada, 1968.
10. Bloss P. The adolescent passage: developmental issues. – International University Press, 1979.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання. Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі заліку. Передбачено поточний контроль знань аспірантів у формі усного опитування, виступу з рефератами, перевірки конспектів, якості виконання завдань самостійної роботи, а також модульний контроль у формі тестування.

5. Засоби діагностики успішності навчання.

Шкала оцінювання знань:

90-100 балів — відмінно (A);

82-89 балів — дуже добре (B);

74-81 балів — добре (C);

64-73 бали — задовільно (D);

60-63 бали — достатньо (E)

35-59 балів — незадовільно з можливістю повторного складання (FX);

1-34 бали — незадовільно з обов'язковим повторним курсом (F).